

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

INSTITUTY NÁHRADNÍ PÉČE O DÍTĚ

DÍTĚ JE NEODDĚLITENÁ SOUČÁST PŘIROZENÉ RODINY

© Zdeňka Králíčková, 2009

ÚČEL

- zajistit péči o nezletilé dítě v náhradním prostředí, nejlépe *rodinném a dítěti známém*
- náhradní péči o dítě pojímat vždy jako *subsidiární* k péči v rodině přirozené
- odebrání dítě z rodiny je zásadní zásah do rodiny
  - ☛ pouze soud

ZÁSADY

- nutnost prevence
- nutnost mírnějších zásahů státu do rodinných poměrů
- sociální, finanční či bytové důvody nemohou vést k odebrání dítěte z rodiny
(viz case ESLP Wallová a Walla v. ČR)
- nutnost sanace přirozené rodiny
- všestranná pomoc odborníků

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod

„Každý má právo na rodinný život“   pozitivní povinnost státu

- WALLOVÁ a WALLA v. Česká republika
- HAVELKA a ostatní v. Česká republika
- KEEGAN v. Irsko
- Kutzner v. Německo

ÚSTAVNÍ SOUD ČESKÉ REPUBLIKY

- **nález č. 72/1995 Sb.**
ve věci zrušení § 46 zákona o rodině v původním znění
- **nález II. ÚS 568/2006**

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

■ www.ochrance.cz

■ sborník stanovisek RODINA A DÍTĚ, Brno, 2007

PŘEHLED INSTITUTŮ

■ RODINNÁ PÉČE

bez změny statusu:

- svěření do péče

§ 45 ZOR

- pěstounská péče

§ 45a - 45d ZOR

+

poručenství

§ 78 ZOR

se změnou statusu:

- osvojení

§ 63 a násl. ZOR

■ KOLEKTIVNÍ PÉČE

- ústavní výchova

§ 46 ZOR

- péče v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

§ 46 ZOR

§ 42 ZSPOD

(z. č. 359/1999 Sb.)

- ochranná výchova

zákon o soudnictví ve věcech mládeže

(z. č. 218/2003 Sb.)